

M.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination
August/September -2020 [NEW COURSE]
GROUP-B Educational Management and Organization in Secondary Education
(Elective-1)

Time: 2:00 Hours

Marks: 56

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ - ૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
૧. શૈક્ષણિક આયોજનના પ્રકાર સમજાવો.
 ૨. નાણાંકીય સ્ત્રોતો પર નોંધ લખો.
 ૩. શાળા વિકાસ આયોજનમાં શિક્ષક તથા SMDCની ભૂમિકા સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો. (૦૫)
૧. ભૌતિક સંસાધનો સમજાવો.
 ૨. આરોગ્યલક્ષી સુવિધાઓ પર નોંધ લખો.
 ૩. શાળા સંચાલનમાં રાજ્યની નીતિઓ સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૩)
૧. શાળા વિકાસ આયોજનનો ખ્યાલ જણાવો.
 ૨. સંસાધન વ્યવસ્થાપન એટલે શું?
 ૩. શાળામાં આવશ્યક માળખાકીય સુવિધાના નામ આપો.
 ૪. માનવીય સંસાધનનો અર્થ આપો.
 ૫. શાળા સંચાલનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.

વિભાગ- ૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર ૭૫૦ શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
૧. દેખરેખનો અર્થ અને મહત્વ સમજાવો.
 ૨. અસરકારક વર્ગખંડ સંચાલનનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
 ૩. વર્ગખંડ સંચાલનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- પ્રશ્ન.૪(અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર ૧૨૫ શબ્દોમાં આપો. (૦૫)
૧. માધ્યમિક કક્ષાએ દેખરેખના હેતુઓ સમજાવો.
 ૨. અધ્યયન પરિસ્થિતિનું સંચાલન પર નોંધ લખો.
 ૩. વર્ગખંડમાં સમય અને સ્થળનું સંચાલન સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૩)
૧. જૂથ અધ્યયન એટલે શું?
 ૨. વર્ગખંડમાં શિસ્ત જાળવણી કઈ રીતે કરી શકાય?
 ૩. સંઘર્ષ નિવારણ એટલે શું?
 ૪. વર્ગખંડ વ્યવસ્થાપનના આવશ્યક તત્વોના માત્ર નામ લખો.
 ૫. વિદ્યાર્થીઓને કઈ રીતે પ્રેરિત કરી શકાય?

ENGLISH VERSION

Section-1

- Q.1 Answer any two of the following three questions each in 750 words. (20)
1. Explain the types of educational planning .
 2. Write a note financial resources.
 3. Explain the role of teacher and SMDC in school development plan.
- Q.2(A) Answer any one of the following three questions each in 125 words. (05)
1. Explain material resources.
 2. Write a note on sanitation facilities.
 3. Explain state policies in School Management.
- Q.2(B) Answer the following any three questions in very brief. (03)
1. State the concept of school development plan.
 2. What is resource management.
 3. Give the only names of infrastructural resources in school.
 4. Give the meaning of human resources.
 5. Explain the role of a teacher in School Management.

Section-2

- Q.3 Answer any two of the following three questions each in 750 words. (20)
1. Explain meaning and importance of monitoring.
 2. Clarify the concept of effective classroom management.
 3. State the role of a teacher in classroom management.
- Q.4(A) Answer any one of the following three questions in 125 words. (05)
1. Explain the objectives of monitoring at the secondary level.
 2. Write a note on management of learning situations.
 3. Explain the management of space and time in classroom.
- Q.4(B) Answer the following any three questions in very brief. (03)
1. What is group learning?
 2. How to maintain discipline in a classroom.
 3. What is conflict management?
 4. Give only names of components of classroom environment.
 5. How to motivate students in a classroom.
